

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 1 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวรรณ	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

WI-MNS-IPD-005/2565

การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

ผู้จัดทำ

นางรวิวรรณ ต้นสุวรรณ

ตำแหน่ง

หัวหน้างานผู้ป่วยใน

ผู้ตรวจสอบ

นางสาวสิริกร นาคมณี

ตำแหน่ง

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

ผู้อนุมัติ

นางสาวสิริกร นาคมณี

ตำแหน่ง

หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

สถานะเอกสาร

ควบคุม

ไม่ควบคุม

สำเนา

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 2 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวัฒน์	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

บันทึกการประกาศใช้

แก้ไขครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	รายละเอียด
	30 มีนาคม 2565	ประกาศใช้เอกสารทั้งฉบับ

บันทึกการแก้ไข/ทบทวนเอกสาร

แก้ไขครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	หน้าที่	รายละเอียดการแก้ไข/ทบทวน	ผู้แก้ไข/ทบทวน

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 3 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวัฒน์	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
วัตถุประสงค์ (Purpose)	4
การใช้งาน (Application)	4
เอกสารอ้างอิง (Reference)	4
คำจำกัดความ (Terminology and abbreviation)	4
อุปกรณ์ / เครื่องมือ	4
ความรับผิดชอบ	4
วิธีปฏิบัติ (Procedure)	5

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 4 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวัฒน์	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาที่ถูกต้องตามแผนการรักษา
- 1.2 เพื่อให้ปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

2. การใช้งาน (Application)

วิธีปฏิบัติงานนี้ใช้เป็นแนวทางในการฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ ของศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

3. เอกสารอ้างอิง

- 3.1. วิธีปฏิบัติงานเรื่อง การล้างมือ (NS-00-3-001-05)
- 3.2. วิธีปฏิบัติงานเรื่อง การระบุตัวผู้ป่วย (Patient Identification) (NS-00-3-159-02)

4. คำจำกัดความ

-

5. อุปกรณ์ / เครื่องมือ

5.1 รถเตรียมยาฉีดยา ประกอบด้วย

- กระบอกฉีดยาขนาด 3, 5, 10 มิลลิลิตร
- เข็มฉีดยาสำหรับฉีดยาทางสายให้สารน้ำ เบอร์ 23 -24 ขึ้นอยู่กับขนาดของหลอดเลือดและความหนืดของยา ความยาว 1½ นิ้ว
- ถาด / tray สะอาด
- Alcohol pad / แอลกอฮอล์ 70%
- Alcohol gel
- สำลีปราศจากเชื้อ
- ขามรูปไต / ถุงขยะ

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 5 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวรรณ	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

- NSS 5 มิลลิลิตร

6. ความรับผิดชอบ

พยาบาล

7. วิธีปฏิบัติ (Procedure)

7.1 นำยาที่จะฉีดและรถเตรียมยาไปที่เตียงผู้ป่วย

7.2 ล้างมือแบบ Normal hand washing¹

7.3 ระบุตัวผู้ป่วยให้ถูกต้อง²

7.4 แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ อธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอน

7.5 เตรียมยาฉีด^{3,4} ตามคำสั่งการรักษาของแพทย์

7.6 ตรวจสอบตำแหน่งที่แทงเข็ม หากพบว่ามีอาการบวมแดงปวด ห้ามฉีดยาหรือต้นสารน้ำอธิบายวัตถุประสงค์และขั้นตอนเข้าไป ให้เปลี่ยนตำแหน่งที่แทงเข็มใหม่

7.7 เช็ดบริเวณที่เป็นจุกยางหรือรอบๆ จุก three way stopcock สำหรับฉีดยาด้วยสำลี ชุบแอลกอฮอล์ 70% หรือ Alcohol pad เป็นเวลาอย่างน้อย 15 วินาที ทิ้งไว้ให้แห้งอย่างน้อย 30 วินาที⁴

7.8 ไล่อากาศออกจากกระบอกฉีดยาจนหมด

7.9 ปิด clamp ที่สายให้สารน้ำ หรือหมุน three way stopcock ปิดการไหลของสารน้ำสักครู่ก่อนฉีดยา หรือหักพับสายให้สารน้ำเหนือตำแหน่งที่จะฉีดยา จากนั้นแทงเข็มเข้าที่จุกยางระวังไม่แทงเข็มฉีดยาเข้าซ้ารอยเดิมหรือแทงทะลุอีกด้านหนึ่งหรือปลดจุก three way stopcock แล้วต่อกระบอก ฉีดยาเข้ากับ Three way stop clock

7.10 ดึงลูกสูบกระบอกฉีดยาขึ้นเล็กน้อย หรือบีบสายให้สารน้ำสักครู่แล้วปล่อย จะเห็นเลือดย้อนกลับเข้ามาในสายให้สารน้ำ แสดงว่าเข็มยังอยู่ในหลอดเลือด^{6,7} หากไม่มีเลือดย้อนกลับเข้ามา ให้เปิดสารน้ำเร็วขึ้น หากพบอาการปวด บวมแดง หรือพบว่ามีความดัน ไม่สามารถดันยาเข้าไปได้⁶ ให้ถอดเข็มตำแหน่งเดิม เปลี่ยนตำแหน่งแทงเข็มใหม่

งานผู้ป่วยใน ศูนย์การแพทย์มหิดลบำรุงรักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

In-Patient Department

Mahidol Bumrungrak Nakhonsawan Medical Center

วิธีปฏิบัติ เรื่อง การฉีดยาเข้าหลอดเลือดดำทางสายให้สารน้ำ

รหัสเอกสาร : WI-MNS-IPD-005/2565	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้าที่ : 6 / 6
งานผู้ป่วยใน	วันที่ประกาศใช้ : 30 มีนาคม 2565	ฉบับที่ : 1
ผู้จัดทำ : นางรวิวรรณ ต้นสุวัฒน์	ผู้ตรวจสอบ : นางสาวสิริกร นาคมณี	ผู้อนุมัติ : หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล

7.11 ฉีดยาเข้าไปอย่างช้าๆ สังเกตอาการของผู้ป่วยขณะได้รับยาฉีด ถ้าพบอาการผิดปกติ เช่น มีผื่นแดง คัน หายใจเหนื่อย เป็นต้น ให้หยุดฉีดยา ช่วยเหลือเบื้องต้น และรายงานแพทย์ทันที

7.12 กรณีที่ฉีดยามากกว่า 1 ชนิด ให้เปิดสารน้ำไหลยา ประมาณ 5-10 มิลลิลิตร หรือ Flush ด้วย NSS 5-10 มิลลิลิตร 5,8,9 ก่อนฉีดยาชนิดต่อไป

7.13 เมื่อฉีดยาหมดดิ่งเข็มออก เช็ดจุกยาง หรือจุก three way stop cock ด้วยสำลี ชุบแอลกอฮอล์ 70% หรือ Alcohol pad เป็นเวลาอย่างน้อย 15 วินาที ทิ้งไว้ให้แห้งอย่างน้อย 30 วินาที 5 แล้วจึงปิดจุก three way stop cock

7.14 เปิด clamp สายให้สารน้ำ หลังการฉีดยา และปรับอัตราการหยดของสารน้ำตามคำสั่งการรักษา

7.15 ปลดเข็มฉีดยาออกจากกระบอกฉีดยา โดยใช้กล่องสำหรับถอดเข็ม ทั้งกระบอกฉีดยาในภาชนะที่จัดเตรียมไว้

7.16 บันทึกการให้ยาและลงชื่อผู้ฉีดยาในใบ MAR for injection หลังให้ยาผู้ป่วยทันที

7.17 ประเมินอาการผู้ป่วยภายหลังฉีดยา ถ้ามีอาการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติ เช่น มีผื่นแดง คัน หายใจเหนื่อย เป็นต้น ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและรีบรายงานแพทย์พร้อมทั้งลงบันทึกใน Nursing Progress Note (NR.DOC.03.IPD) / แบบบันทึกทางการพยาบาล